

Białystok, 5 marca 2026 r.

Stanisław Bartnik
SlonecznyStok.pl
ul. Upalna 1A lok. 84
15-668 Białystok
PR452

Naczelna Rada Adwokacka
Zastępca Sekretarza Naczelnej Rady Adwokackiej
Adw. Dariusz Lipski
ul. Świętojerska 16
00-202 Warszawa

ODPOWIEŹ NA PISMO NRA Z DNIA 5 MARCA 2026 R. W SPRAWIE WNIOSKU O SKIEROWANIE SKARGI DO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

W odpowiedzi na pismo z dnia 5 marca 2026 r., w którym odmawiają Państwo wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie konstytucyjności art. 107 § 3 pkt 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, stanowczo nie zgadzam się z argumentacją, jakoby sprawa ta nie dotyczyła zakresu działania samorządu adwokackiego. Odmowa ta jest rażąco sprzeczna z ustawowymi zadaniami Adwokatury, uderza w fundamenty wykonywania zawodu adwokata i godzi w podstawowe zasady etyki prawniczej.

1. Iluzoryczność prawa do obrony i bezpośredni wpływ na pracę adwokatów

NRA twierdzi, że zaskarżony przepis nie dotyczy jej zakresu działania. Jest to twierdzenie całkowicie chybione. Art. 107 § 3 pkt 1 u.s.p. stanowi, że błąd m.in. w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa, ustalenia stanu faktycznego lub oceny dowodów nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego. Przepis ten w praktyce legalizuje dowolność orzecznictw i całkowitą bezkarność sędziów. Praca adwokata traci rację bytu, a gwarantowane konstytucyjnie prawo do rzetelnego sądu (art. 45 Konstytucji RP) staje się fikcją, jeśli sędzia może z pełną świadomością ignorować przepisy i wnioski obrońcy. Skrajnym tego przykładem jest sprawa XIII K 1601/22, w której SSR Alina D., wbrew bezwzględnemu zakazowi z art. 170 § 1a k.p.k., oddaliła kluczowe wnioski dowodowe oskarżonego. Skoro sędzia może bezkarnie zignorować prawidłowo sporządzony wniosek, to zaskarżony przepis bezpośrednio paraliżuje możliwość świadczenia pomocy prawnej – a do tego przecież powołana jest Adwokatura.

2. Sprzeczność z ustawowymi zadaniami Adwokatury

W swoim piśmie sami Państwo wskazują, opierając się na Prawie o adwokaturze, że „Adwokatura Polska jest powołana do udzielania pomocy prawnej, współdziałania w ochronie praw i wolności obywatelskich, a także współdziałania w kształtowaniu i stosowaniu prawa”. Bierność Naczelnej Rady Adwokackiej wobec przepisu, który otwiera

sędziom drogę do partykularyzmu orzeczniczego, represji motywowanych politycznie oraz instancyjnej korupcji, stanowi rażąco zaprzeczenie tych ustawowych celów. Nie można skutecznie „współdziałać w ochronie praw obywatelskich” , przymykając oko na prawo znoszące konstytucyjne granice władzy sędziowskiej.

3. Rażąca dysproporcja i podwójne standardy w odpowiedzialności dyscyplinarnej

W piśmie z dnia 5 marca 2026 r. NRA przypomina, że „adwokaci i aplikanci adwokaccy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu”. Akceptacja przez samorząd adwokacki stanu, w którym pełnomocnik obywatela odpowiada rygorystycznie za każdy błąd, podczas gdy sędzia (wydający ostateczny wyrok) korzysta z ustawowej abolicyjnej klauzuli bezkarności za rażąco obrazę prawa materialnego i procesowego, jest niedopuszczalna. Taka asymetria drastycznie uderza w równość wobec prawa (art. 32 Konstytucji RP) i niszczy powagę całego wymiaru sprawiedliwości. Wystąpienie do TK w tej sprawie leży zatem ściśle w interesie publicznym, nad którym NRA sprawuje pieczę.

4. Naruszenie zasad etycznych i tolerowanie niszczenia ustroju państwa

Ustawa zasadnicza w art. 178 wprost nakazuje sędziom podległość Konstytucji i ustawom. Zaskarżony przepis § 3 pkt 1 wprowadza fakultatywność stosowania prawa, zwalniając sędziów z ich podstawowego obowiązku. Milczenie i bierność samorządu adwokackiego – działającego pod ochroną Konstytucji RP jako zawód zaufania publicznego (art. 17) – w obliczu wdrażania standardów przypominających sądy autorytarnych reżimów, realizujące polityczne wytyczne, to postawa etycznie nie do obrony.

Biorąc pod uwagę powyższe, stanowisko zawarte w Państwa piśmie z dnia 5 marca jest bezzasadne i oparte na zawężającej, wręcz wymijającej interpretacji zadań samorządu adwokackiego. Wnoszę o rzetelne rozpoznanie mojego wniosku i podjęcie przez Naczelną Radę Adwokacką działań adekwatnych do rangi tego konstytucyjnego zagrożenia.

Z poważaniem,

Stanisław Bartnik